

EK Průvodce daněmi a účetnictvím

duben 2022

- „ Konec EET “
- „ Změna náhrad jízdních výdajů u elektřiny “
- „ Příspěvek pro solidární domácnost “

D A N Ě

Konec EET – co to znamená pro podnikatele?	2
Důkazní břemeno u nároku na odpočet DPH nově	3
Změna náhrad jízdních výdajů u elektřiny	4
Příspěvek pro solidární domácnost	4

J U D I K A T U R A

Nárok na odpočet od neznámého dodavatele	5
--	---

V Z D Ě L Á V Á N Í

Webinář: Kryptoaktiva – těžba a obchodování s nimi v daních a účetnictví	6
Quick event: Mining and trading of crypto assets – what are the tax and accounting implications?	6

Konec EET – co to znamená pro podnikatele?

Téměř dva roky byla z důvodu covidové pandemie přerušena povinnost elektronicky evidovat tržby, o její budoucnosti jednala vláda, a nakonec schválila úplné zrušení od roku 2023.

Tereza Barochová, asistentka daňového poradce
tereza.barochova@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňová poradkyně
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Mezi hlavní důvody zrušení EET patří administrativní zátěž podnikatelů, která byla vyčíslena ministrem financí Zbyňkem Stajnou (ODS) na částku 1,5 miliardy korun ročně. Nelze opomenout ani náklady na straně státu, které činily přibližně půl miliardy korun ročně. Zároveň ani přínosy EET nejsou zcela zřetelné, jelikož bezhotovostní platby prudce rostou, pro lepší představu například v roce 2017 byl podíl bezho-

tovostních plateb vůči hotovostním 20% a v roce 2021 byl tento podíl odhadnut na 60%. Hlavním cílem evidence tržeb byl nárůst příjmů státního rozpočtu, což je velmi diskutabilní stejně tak jako samotný přínos, ať už z důvodu vysokých nákladů či preference využívání bezhotovostních plateb. Zrušení evidence tržeb zároveň nepředstavuje dodatečné výdaje pro státní rozpočet.

Se zrušením této povinnosti také vyplývá zánik funkčních míst ve Finanční správě, která budou od 1.července 2022 ukončena, ale zasáhnutí úředníci budou mít možnost žádat o uvolněné pozice, které budou k dispozici.

Důkazní břemeno u nároku na odpočet DPH nově

Nárok na odpočet DPH z přijatých plnění je jedním ze základních práv daňového subjektu, které je upraveno ve Směrnici 2006/112/ES („směrnice“) a dále v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty („ZDPH“). Ve směrnici ani v ZDPH však není explicitně uvedeno, za jakých podmínek ho lze odepřít.

Anh Duc Nguyen, asistent daňového poradce
anh.nguyen@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňová poradkyně
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Dle § 72 a 73 ZDPH je plátcе oprávněn nárokovat si DPH na vstupu z přijatých plněních, pokud je použije v rámci ekonomických činností pro účely uskutečňování zdanitelných plněních či plněních osvobozených od daně s nárokem na odpočet s místem plnění v tuzemsku. Další podmínkou uplatnění nároku na odpočet je držba daňového dokladu.

Za splnění výše uvedených podmínek postačilo daňovému subjektu k udržení nároku na odpočet stačilo prokázat reálné poskytnutí zdanitelné plnění poskytnuto. Tím se přesunulo důkazní břemeno na správce daně. Ten, aby mohl nárok na odpočet odepřít, musel prokázat, že transakce je součástí daňového podvodu.

V rozsudku NSS s č. j. 8 Afs 303/2018-52 ze dne 10. 9. 2020 Nejvyšší správní soud detailně uvedl podmínky, kdy mohl správce daně odepřít daňovému subjektu nárok na odpočet. Jednou z podmínek je, jak již bylo uvedeno, zasažení daňovým podvodem. Další podmínkou je, že daňový subjekt věděl či mohl vědět, že se účastní daňového podvodu.

Správce daně musí zejména prokázat, že neodvedení daně do státního rozpočtu mělo za cíl získat daňovou výhodu. Každé neodvedení daně totiž dle judikatury NSS nepředstavuje daňový podvod. Za daňový podvod se v případě DPH považuje situace, kdy dodavatel DPH na výstupu neodvede do státního rozpočtu a odběratel si toto DPH uplatní na vstupu, a to za účelem získání daňové výhody. Tím dochází k porušení daňové neutrality.

Správce daně tedy musel prokázat, že daňový subjekt uplatňující nárok na odpočet věděl nebo mohl vědět, že se svým jednáním účastní daňového podvodu (tzv. objektivní okolnosti). Zabránit odnětí nároku na odpočet pak mohl daňový subjekt jen v případě, kdy prokázal přijetí takových opatření, která po něm mohla být rozumně požadována, aby účasti na daňovém podvodu zamezil.

To vše platilo až do vydání rozsudku Soudního dvora pro Evropskou unii („SDEU“) C-154/20 *Kemwater ProChemie*. SDEU ve zmíněném rozsudku nově uvedl, že **správce daně může nárok na odpočet odepřít, aniž by musel prokazovat účast daňového subjektu na daňovém podvodu. Stačí, aby nebylo spolehlivě prokázáno, že dodavatel měl postavení osoby povinné k dani. Prokázání postavení dodavatele přitom tíží daňový subjekt. Postavení dodavatele zboží nebo poskytovatele služeb jako osoby povinné k dani je tedy nově věcnou podmínkou nároku na odpočet.**

Pokud daňový subjekt svoje důkazní břemeno unese, může mu být nárok na odpočet správcem daně zamítnut jen z důvodů uvedených výše, (tj. je prokázána účast na daňovém podvodu a současně daňový subjekt neprokázal přijetí takových opatření, která po něm mohla být rozumně požadována, aby účasti na daňovém podvodu zamezil).

Novým rozložením důkazního břemene se nyní řídí NSS i ve své rozhodovací činnosti, o čemž svědčí letos vydaná rozhodnutí NSS z letošního roku (například rozsudek v kauze společnosti M Plast spol. s r.o. č.j. 10 Afs 212/2020 - 86 ze dne 25.2.2022).

Správce daně tak získává zcela novou možnost odepřít nárok na odpočet daňového subjektu. Je tedy na daňového subjektu a jeho ostražitosti, aby zkoumal, zda jeho dodavatelé jsou plátcі DPH či nikoliv.

Aktuality

› Změna náhrad jízdních výdajů u elektřiny

Tereza Barochová, asistentka daňového poradce
tereza.barochova@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňová poradkyně
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Z důvodu rapidního růstu ceny elektřiny se za využití elektromobilů zvyšují tuzemské cestovní náhrady. V porovnání s předešlou vyhláškou šlo o nárůst průměrné ceny elektřiny v lednu 2022 o 46,34 %. Ministerstvo práce a sociálních věcí zvedá náhradu jízdních výdajů u elektřiny z částky 4,10 Kč na částku 6,00 Kč za 1 kilowatthodinu. Tato změna je účinná od 12.3.2022 a byla publikována ve Sbírce zákonů pod č.47/2022 a mění tím platnost Vyhlášky č. 511/2021 Sb. Ostatní cestovní náhrady zůstávají zatím beze změn.

› Příspěvek pro solidární domácnost

Jiří Štoviček, asistent daňového poradce
jiri.stovicek@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňová poradkyně
zuzana.tregnerova@ekp.cz

S platností od 22. března 2022 se fyzické osobě, která bezplatně poskytla ubytování cizinci s dočasnou ochranou, lze na její žádost poskytnout příspěvek pro solidární domácnost podle § 8 zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Jedná se o *příjem osvobozený od daně* podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a v daňovém priznání k dani z příjmů fyzických osob se neuvádí.

Nárok na odpočet od neznámého dodavatele

Nejvyšší správní soud („NSS“) v řízení s č. j. 1 Afs 334/2017 ve věci společnosti Kemwater ProChemie s. r. o. vydal dlouho očekávaný rozsudek, kde se zabýval otázkou přiznání nároku na odpočet v případě, že plnění poskytl neznámý dodavatel.

Anh Duc Nguyen, asistent daňového poradce
anh.nguyen@ekp.cz
Zuzana Tregnerová, daňová poradkyně
zuzana.tregnerova@ekp.cz

Správce daně doměřil daňovému subjektu DPH v 8 zdaňovacích obdobích. Dle správce daně daňový subjekt neprokázal, že přijal služby spočívající v provedení reklam a prezentace na golfových turnajích od dodavatele uvedeného na fakturách. Po podané žalobě krajský soud rozhodl ve prospěch daňového subjektu k s tím, že v tomto případě nezáleželo na tom, kdo poskytl služby daňovému subjektu, protože ze součtu částek jednotlivých faktur bylo patrné, že byl překročen limit pro registrace dodavatele jako plátce DPH, čímž bylo prokázáno, že dodavatel musel mít postavení osoby povinné k dani. Přitom v daném případě nebylo sporné, že služba byla dodavatelem poskytnuta, že byl předložen daňový doklad k této službě a také že daňový subjekt provedl úhradu za poskytnutou službu.

Správce daně poté podal kasační stížnost na NSS.

NSS pro vydání finálního rozsudku požádal o pomoc Soudní dvůr pro Evropskou Unii („SDEU“), kterému předložil tyto předběžné otázky:

- 1 | Je v souladu se směrnicí 2006/112/ES, pokud je uplatnění práva na odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu podmíněno splněním povinnosti osoby povinné k dani prokázat, že jí přijaté zdanitelné plnění bylo poskytnuto jinou konkrétní osobou povinnou k dani?
- 2 | Pokud je odpověď na první otázku kladná a osoba povinná k dani uvedenou důkazní povinnost nesplní, lze odepřít právo na odpočet daně na vstupu, aniž by bylo prokázáno, že tato osoba povinná k dani věděla anebo mohla vědět, že pořízením zboží nebo služeb se účastní daňového podvodu?

SDEU ve svém rozsudku uvedl, že **nárok na odpočet lze odepřít, pokud vyplyne, že zboží či službu dodal dodavatel jiný než skutečný, a pokud není zřejmé, jestli tento skutečný dodavatel měl postavení osoby povinné k dani**. Odepřít nárok na odpočet jen z toho důvodu, že nebylo možné identifikovat skutečného dodavatele, ačkoliv ze skutkových událostí vyplyne, že dodavatel měl postavení osoby povinné k dani, by bylo v rozporu se zásadou daňové neutrality.

NSS v podstatě převzalo závěry SDEU a zamítl kasační stížnost správce daně. Pro další praxi týkající se udržení nároku na odpočet DPH tak z rozsudku vyplývají některé nové skutečnosti, které jsou předmětem našeho příspěvku důkazní břemeno u nároku na odpočet DPH.

EKP pro Vás připravuje následující webináře:

Webinář: **Kryptoaktiva – těžba a obchodování s nimi v daních a účetnictví**

Datum: 28. 4. 2022, 9:00–12:00

Přednáší: Ing. Lukáš Eisenwort,
Ing. Jan Tecl

Obsah webináře:

- ! co jsou kryptoměny a jejich rozdělení
- ! proč jsou kryptoměny atraktivní
- ! základní pojmy:
 - kryptopeněženka
 - blockchain
 - altcoiny
 - coinmarketcap
 - FIAT
 - směnárný
- ! kryptoměny v české legislativě
- ! kryptoměny vs. cenné papíry v daních a účetnictví
- ! evidence kryptoměn – ocenění, skladová evidence, přecenění
- ! v účetnictví
- ! v evidenci fyzických osob
- ! zdanění příjmů při obchodování s kryptoměnami
- ! zdanění při směně FIAT na kryptoměny a kryptoměn na FIAT
- ! daně při nákupu zboží a služeb za kryptoměny
- ! těžba kryptoměn a jejich následný prodej
 - v daních z příjmů
 - v DPH
- ! diskuze

Přihlašování zde:

<https://obchod.wolterskluwer.cz/cz/kryptoaktiva-tezba-a-obchodovani-s-nimi-v-danich-a-ucetnictvi-webinar.p6561.html>

Quick event: **Mining and trading of crypto assets – what are the tax and accounting implications**

** Událost proběhne v anglickém jazyce*

Datum: 4. 5. 2022, 11:30–12:00

Přednáší: Ing. Jan Tecl

Are you interested in investments in crypto currencies and other crypto assets? Did you do any transaction in crypto during year 2021?

On this even, you will be provided with brief information about tax impacts of such activity to be sure, that taxes are paid correctly and there will be no room for the tax authority for any potential discussion.

Přihlašování zde:

Trading and mining of crypto assets | Netherlands-Czech Chamber of Commerce (nlchamber.cz)